

MEETPOST NOORDWIJK NAJAAR 1978

Verslag naar aanleiding van waarnemingen aan zeevogels in oktober en november vanaf Meetpost Noordwijk en een vergelijking met de resultaten van de posten aan de Noord- en Zuid Hollandse kust.

1.1. INLEIDING.

Gedurende vijf, over de maanden oktober en november verspreide, weken is de Club van Zeetrekwaarnemers (CvZ.) weer in de gelegenheid gesteld geweest vergelijkend gegevenmateriaal te verzamelen m.b.t. de passage aan kust- en zeevogels vanaf het kunstmatige eiland 'Meetpost Noordwijk' (MpN.). Tijdens deze periodes is getracht ook op de drie kustposten Hondsbosche Zeewering (Hbz.), Noordwijk aan Zee (N'wijk) en Scheveningen (Schev.) zoveel mogelijk gegevens te verzamelen teneinde een meer direkte vergelijking mogelijk te maken. Met een totaal van 437 waarnemingsuren is de onderneming ruimschoots geslaagd.

Dit verslag geeft een overzicht van de waarnemingen aan specifieke zeevogels (naar Tuck 1978), met toevoeging van de Zeeduikers (Gaviidae). Van de overige vogelsoorten is niet meer dan een totaalsomming opgenomen in bijlage 2.

Een beschrijving van de tijdens de systematische tellingen gevolgde methode alsmede exacte plaatsaanduiding van de diverse posten zijn binnen dit verslag achterwege gelaten. Zie hiervoor het al eerder gepubliceerde rapport van de Miranda (1978). Het enige wezenlijke verschil in werkwijze verdient echter wel enige aantekening. Bij de, hier besproken, najaarstellingen van Meetpost Noordwijk observeerden beide waarnemers in westelijke richting (beeldhoek 180°), tijdens de tellingen van voorjaar '78 (de Miranda 1978) bestreek één van beiden de kuststrook (beeldhoek max. 360°).

Dit verslag is er op gericht het wezenlijke belang van deze unieke observatiepost aan de hand van een aantal uiterst interessante gegevens nog eens duidelijk te onderstrepen.

1.2. MEDEWERKERS.

Namens de CvZ. wil ik op deze plaats al die mensen bedanken die kosten noch moeite gespaard hebben om dit projekt met goed gevolg te laten verlopen. In de eerste plaats de afd. Directie Noordzee van Rijkswaterstaat voor het geven van de vereiste toestemming. De heren Goossens en Koeman, de beide beheerders van het platform. De heer Bøogaard, de meer dan voortreffelijke kok aan boord van het eiland. Jelle van Dijk, Maarten Platteeuw en Rombout de Wijs die samen met ondergetekende de Meetpost één of meer weken bemanden. Frank de Miranda voor zijn coördinerende activiteiten en zijn kritische kanttekeningen bij de ruwe resultaten en niet in de laatste plaats alle waarnemers aan de kust, met name J. Bosland, L. Snellink, F. Jansen, G. Dumay, E. Haase, S. Ligtenberg, R. de Mooij, J. van Dijk, K. Woutersen, M. Platteeuw, J. den Ouden, K. Klitsie en S. Schoevaart.

2.1. WAARNEMINGSPERIODES EN TELUREN.

tabel 1. Teluren per waarnemingsperiode per telpost.

PERIODE nr.	data	AANTAL WAARNEMINGSPERIODE				TOTAAL
		MpN.	Hbz.	N'wijk	Schev.	
I.	02/10-06/10	38	12	7	21	78
II.	16/10-20/10	40½	47	8	25	120½
III.	13/11-17/11	35	9	6½	21	71½
IV.	20/11-24/11	35	35½	17	16	103½
V.	27/11-01/12	26½	29½	4½	3	63½
TOTAAL		175	133	43	86	437

2.2. WEERSONSTANDIGHEDEN.

Omwille van de ruimte een uiterst beknopt overzicht van de weeromstandigheden gedurende de betreffende periodes.

PERIODE I. (2-6 okt.): Eerst een snel krimpende zwakke wind van NO naar Z op 2 en 3 oktober. Op 4 oktober een tot krachtig toenemende westelijke wind, gevolgd door een stormachtige wind uit ZW op 5 oktober. Hierna weer vrij snel afnemend tot matig en snel krimpend naar Z en ZO.

PERIODE II. (16-20 okt.): Na een goede 16 oktober met ZW 6B. (krachtig) is het weer de volgende 3 dagen uiterst wisselvallig met een overwegend zwakke wind (0-4B.) uit uiteenlopende richtingen (Z-NNW). Op 20 oktober alsnog een keer ten goede met een krachtige Noordwester.

PERIODE III. (13-17 nov.): Gedurende de totale periode ZW-wind. Van 13 tot 15 november snel escalierend in een zware storm met ankele uitschieters van een goede 10 B. en dan langzaam afnemend tot stormachtige en krachtige wind.

PERIODE IV. (20-24 nov.): Eveneens een voortdurende ZW-wind maar nu zonder echte storm. Een overwegend matige tot harde wind met een uitschieter tot stormachtig (8B.) op de laatste dag.

PERIODE V. (27 nov.-1 dec.): Een veelbelovende zware storm uit het noordwesten (9 en 10 B. en een zeegang tot 7. op de door Manikowski (1971) gehanteerde schaal) wordt helaas snel afgebroken tot een lange periode van zwakke oostelijke wind met slecht zicht op de laatste drie dagen.

In bijlage 1. staan de preciese gegevens betreffende de wind uitgezet in twee grafieken. Windrichting naar het KNMI-1978 en de windsnelheden naar metingen en schattingen op de Meetpost (extreme waarden steeds precies gemeten m.b.v. aanwezige apparatuur.).

3. RESULTATEN EN DISCUSSIE.

In een dergelijk vroeg stadium als waarin we nu met de Meetpost zitten, is het niet verstandig al te indringende conclusies te publiceren. Een rondschrijven als dit is daar bovendien niet de meest geschikte plaats voor. Onderstaand volgen de eerste indrukken van Off-shore najaarstrek, voor wat betreft de specif. zeevogels (zie 1.1.), in logische volgorde.

Bij een aantal soorten is een tabel opgenomen waarin een aantal zaken als presentie, uurgemiddelden en totaal-aantal voor de diverse posten worden vergeleken. Overigens wordt volstaan met een korte tekst.

3.1. ZEEDUIKERS.

Roodkeelduiker (*Cavia stellata*) en Parelduiker (*G. arctica*).

tabel 2.

POST	aantal exx.	index aantal waarn. uren	corr. aantal exx.	(uur-) presentie	uur- gemidd.	naar Z.	ter pl.	gedet. RoKD.	gedet. PaDu.
MpN.	277	1	277	45%	1,6	87%	6%	17	16
Hbz.	273	.77	355	67%	2,0	53%	3%	4	0
Schev.	96	.49	196	36%	1,1	88%	4%	9	2
M'wijk	88	.25	352	68%	2,0	75%	2%	2	1
	734			55%	1,7			32	19

Voor de Meetpost vertoond de duikercurve een sterke stijging in de maand november, zowel wat betreft de presentie als zuiver de aantallen. Opvallend aangezien de duikers in oktober op de Meetpost relatief ondervertegenwoordigd bleken (normaal?). Dankzij de grotere aantallen in november werd het uiteindelijk bereikte totaal niet duidelijk verschillend van de overige posten. (zie tabel 2.).

Hoewel er aan de Hbz.-post steeds een opvallend weinig gerichte verplaatsing wordt geregistreerd kan uit de detailgegevens een bevestiging van de ZW-trek in nov./dec. worden afgeleid (verg. Meininger 1978

Verder worden van MpN. naar verhouding abnormaal veel Parelduikers opgegeven (1:1) niet allaan vergeleken met de hier gepresenteerde waarnemingen maar vooral naar de huidige kustgegevens (zie van Dijk 1974-1978). Fourage van duikers ^{bij de Meetpost} werd slechts in 1 geval positief vastgesteld bij 5 ter plaatse zwemmende Parelduikers op 20 okt. (obs. van Dijk en Camphuysen).

3.2. STORMVOGELS.

a. Noordse stormvogel (*Fulmarus glacialis*).

(totalen: MpN. 81 , Hbz. 39 , Schev. 1 , N'wijk 0 .)

De aantallen zijn, ook gezien de weersomstandigheden, voor Scheveningen en Noordwijk wel opvallend laag. Hoewel er aan de Meetpost duidelijk meer werden gezien dan bij Hbz. vallen de aantallen, zeker na uurcorrectie wél in de zelfde orde van grootte.

Noch vanaf MpN., noch vanaf Hbz. werd enige gerichte verplaatsing opgemerkt.

b. Grauwe pijlstormvogel (*Puffinus griseus*).

tabel 3.

POST	aantal exx.	index		(uur)	uur- gemidd.	naar Z.	Ter Plaatse
		aantal waarn. uren	gecorr. aantal exx.				
MpN.	154	1	154	26%	0,9	79%	1%
Hbz.	33	.77	43	11%	0,3	73%	0%
Schev.	9	.49	18	6%	0,1	100%	0%
N'wijk	6	.25	24	5%	0,1	100%	0%

Hoewel najaar 1978 in zijn geheel bijzonder goed was wat betreft de waarnemingen aan Grauwe pijlstormvogels (Camphuysen in prep.) vallen een aantal zaken voor de Meetpost wel op.

1. Duidelijk grotere aantallen vergeleken met de kustposten.

2. Opvallende presentie m.n. in de maand november. Tot de laatste week van november toe werden bij elke zinnige depressie weer Grauwe pijlstormvogels opgemerkt.

Een aardig detail daarbij is dat de waarnemers op MpN. te maken kregen met vogels op minder dan 50 meter afstand, een voor Nederlandse begrippen onbekend iets.

Op alle posten werd bij de Grauwe pijlstormvogel een overwegend Zuid-gerichte vliegrichting aangetekend terwijl MpN.-waarnemers steeds een vrij scherpe afbuiging richting WZW opmerkten ter hoogte van de Meetpost (naar schatting 70% van de gevallen!).

c. Noordse pijlstormvogel (*Puffinus puffinus*).

Aantallen over de gehele linie bijzonder klein hetgeen in grote lijnen voor najaar 1978 in z'n totaliteit geldt (Camphuysen in prep.).

(totalen: MpN. 7 , Hbz. 8 , Schev. 3 , N'wijk 1 .)

d. Stormvogeltje (*Hydrobates pelagicus*)/Vaal stormvogeltje (*Oceanodroma leucorhoa*).

Binnen de betreffende periodes werden slechts te verwaarlozen aantallen opgemerkt. Gezien de septemberwaarnemingen van '78 zou observatie vanaf MpN. in de maand september wenselijk zijn.

e. Algemeen.

Aangezien septémbor voor de Nederlandse kust op grond van de huidige gegevens toch wel dé maand voor stormvogelachtigen genoemd mag worden zouden vooral vergelijkende waarnemingen in deze tijd van het jaar bijzonder bruikbaar zijn. Het is te hopen dat dit voor wat betreft de Meestpost realiseerbaar zal zijn.

3.3. JAN VAN GENT.
Jan van Gent (Sula bassana).

tabel 4.

POST	aantal exx.	index aantal waarn. uren	gecorr. aantal exx.	(uur-) presentie	uur- gemidd.	naar Z.	Ter Plaats
MpN.	829	1	829	67%	4,7	57%	9%
Hbz.	1106	.77	1436	44%	8,3	43%	11%
Schev.	32	.49	65	14%	0,4	88%	-
N'wijk	68	.25	272	13%	1,6	91%	-

tabel 5. Leeftijden a.d.h.v. genoteerde kleden.

POST	adult	4e jr.	3e jr.	2e jr.	overig 2/3/4e	Totaal overg. kleed	1e jr.
MpN.	50%	8%	7%	22%	2%	39%	11%
Hbz.	65%	3%	4%	17%	2%	25%	10%
Schev.	68%	6%	0%	10%	0%	16%	16%
N'wijk	49%	-	-	-	-	44%	6%
Totaal	<u>58%</u>	<u>5%</u>	<u>5%</u>	<u>18%</u>	<u>3%</u>	<u>32%</u>	<u>10%</u>

Hoewel er, zeker gekeken na uur-correctie, aan de Hbz. toch wel duidelijk meer Jan van Genten werden opgemerkt valt de presentie van de Meestpost (67%) toch wel in het oog. Vooral in de maand november werden vanaf MpN. nog opmerkelijke aantallen gezien.

Ook bij deze soort valt een enorme ondervertegenwoordiging voor de posten Noordwijk en Scheveningen op.

Zowel bij MpN. als Hbz. bleek het voornamelijk om zwerfende vogels te gaan zonder speciale voorkeursrichting. Beide posten noteerden regelmatig fouragerende groepen, oplopend tot max. zo'n 150 exx. (Hbz. periode II.).

De verdeling in verschillende leeftijdsklassen is voor de diverse posten opvallend gelijk (zie tabel 5.).

Aanvullende waarnemingen in de maand september lijken uiterst wenselijk!

3.4. JAGERS.

a. Grote Jager (Stercorarius skua) en Middelse Jager (S. pomarinus).

tabel 6.

POST	uurindex.	Grote Jager	gecorr.	Midd. Jager	gecorr.
MpN.	1	12	12	26	26
Hbz.	.77	10	13	3	4
Schev.	.49	2	4	4	8
N'wijk	.25	-	-	3	12

Bewerking van de jagers is enigszins gecompliceerd door een unieke omstandigheid op de Meetpost; dankzij de voortdurend ter plaatse verblijvende meeuwen (zie 3.5.) oefent de MpN. een duidelijke aantrekkingskracht op de jagers (incl. b.Kleine Jager) uit. Diverse malen werd een evidente koerswijziging geconstateerd van de jagers dankzij de Meetpost. Daar komt echter bij dat een aantal jagers pas ontdekt werd door een schrikreactie van juist die meeuwen. Het is niet duidelijk in hoeverre dit van invloed is geweest op de totalen.

In het verleden is voor de kustposten gebleken dat de grootste aantallen voor de Grote Jager aan de Noord-Hollandse kust konden worden gezien (m.n. Hbz.), de Middelste Jager juist v.d. Zuid-Hollandse kust (m.n. N'wijk). Het is dan ook frappant te noemen dat de Grote Jager-verschijningen voor MpN. slechts vergelijkbaar bleken met die Hbz.-gegevens en die van de Middelste Jager (overigens pas na uurcorrectie!) uitsluitend met ZH-gegevens.

De waarnemingen aan Middelste Jagers voor MpN. zijn overigens wel uitzonderlijk regelmatig gedaan zodat in tabel 6. deze post wel wat alleen staat met 26 meldingen.

b. Kleine Jager (*Stercorarius parasiticus*).

tabel 7.

POST	aantal exx.	index aantal waarn. uren	gecorr. aantal exx.	(uur-) presentie	uur gemidd.	naar Z.	Ter Plaats
MpN.	117	1	117	34%	0,7	55%	13%
Hbz.	59	.77	77	19%	0,4	39%	7%
Schev.	21	.49	42	14%	0,2	81%	14%
N'wijk	13	.25	52	17%	0,3	100%	0%

Ook voor de Kleine Jager blijkt de Meetpost goed uit de bus te komen. Vooral de vermelde presentie laat het verschil met de overige posten duidelijk zien. In hoeverre dit iets te maken heeft met het feit dat najaar '78 voor de Kleine Jager een betrekkelijk matig jaar was aan de Holl. kust (Camphuysen in prep.) is uiteraard niet na te gaan. Aan de kust zouden in goede jaren tijdens 80 oktoberuren overigens veel meer Kleine Jagers zijn gezien dan nu op de MpN. werden geregistreerd.

3.5. MEEUWEN.

a. Drieteenmeeuw.

tabel 8.

POST	aantal exx.	index aantal waarn. uren	gecorr. aantal exx.	(uur-) presentie	uur- gemidd.	naar Z.	Ter Plaats
MpN.	11.125	1	11.125	99%	64,0	49%	37%
Hbz.	801	.77	1.040	49%	6,0	74%	5%
Schev.	284	.49	580	45%	3,0	99%	0%
N'wijk	277	.25	1.108	50%	6,0	95%	1%

Ondanks dat de Drieteenmeeuw te boek staat als meest pelagische meeuwensoort in ons distrikt zijn deze resultaten toch niet voorzien. Allereerst zijn de MpN. totalen een factor 10 hoger dan welk van de kustposten ook. Verder is een presentiepercentage van bijna 100 nooit bereikt aan welke kustpost dan ook in 175 najaarsuren (de soort werd vanaf MpN. alleen niet opgemerkt gedurende enige uren in de laatste periode met dikke mist!).

Het verschijnsel dat rond de meetpost vrijwel constant zo'n 100

Drieteenmeeuwen ter plaatse verbleven gedurende alle periodes bleek ook al bekend van andere platforms in de Noordzee (mond.med.dr.P.Hope Jones 1979). Vermoedelijk zit er in het totaal van 11.125 exr. een betrekkelijk grote fout aangezien enerzijds ieder uur de groep werd genoteerd en achteraf de uurtotalen gesommeerd terwijl anderzijds volledig onduidelijk was in hoeverre er binnen de groepen sprake was van verloop. Uit waarnemingen bleek dat de verblijvende groepen in feite bij de Zuid-vliegers zouden kunnen worden opgeteld en het aldus bereikte $\pm 80\%$ Zuid-vl. past goed in het op de kustposten gevormde beeld.

Fourage werd zelden vastgesteld (zeker niet op Meetpost-afval) en het was frappant dat aanvallende jagers op de meeuwengroep zelden of nooit een Drieteenmeeuw te lijf gingen ondanks dat er naar verhouding binnen die groep véél meer Drieteenmeeuwen voorhanden waren.

b. Grote Mantelmeeuw (*Larus marinus*)

Kleine Mantelmeeuw (*Larus fuscus intermedius/graellsii*)

Zilvermeeuw (*Larus argentatus*)

tabel 9.

POST	uur	GROTE MANTELMEEUW			KLEINE MANTELMEEUW			ZILVERMEEUW		
	index	n.	n.-corr.	%Z.	n.	n.-corr.	%Z.	n.	n.-corr.	%Z.
MpN.	1	2969	2969	47%	1157	1157	27%	niet geteld		
Hbz.	.77	2008	2607	47%	534	694	63%	niet geteld		
Schev.	.49	niet geteld			niet geteld			niet geteld		
N'wijk	.25	niet geteld			niet geteld			niet geteld		
TOTAAL		5077		47%	1691		38%	geen gegevens		

Melaas zijn voor de 'grotere meeuwen' alleen precieze gegevens van de posten Hbz. en MpN. voorhanden. Uit de detailgegevens komen de volgende opvallende zaken naar voren:

-Uitzonderlijke overeenstemming wat betreft de Grote Mantelmeeuw op vrijwel alle punten (aantal, vliegrichting, presentie, leeftijdsverhouding en uurgemiddelde).

-Aantalsverloop in de tijd (okt.-nov.) voor de Kleine Mantelmeeuw relatief uiterst synchroon. Beide posten namen ook in periode V. géén Kleine Mantels meer waar.

N.B. Helaas werd de Hbz. in periode I. nogal onvolledig bemand zodat uit deze, binnen de periodes, beste Klm.-tijd nagenoeg geen gegevens van de kust zijn.

-Aan de Hbz.-post werden opvallend weinig onvolwassen Kleine Mantelmeeuwen opgemerkt (herkenning?) m.u.v. periode II.

Leeftijdsverhoudingen Klm.: MpN. 13% onv. (1% ad. graellsii)
Hbz. 1% onv. (0% ad. graellsii)

De Zilvermeeuw werd op geen van de posten geteld; voor MpN. valt op te merken dat dit, naar steekproeven, toch zeker níét de meest algemene meeuwensoort is geweest. Vermoedelijk aantallen in dezelfde orde van grootte als de Kleine Mantelmeeuw in oktober, als de Grote- in november. Duidelijk veel minder talrijk dan bv. de Stormmeeuw (*Larus canus*).

c. Stormmeeuw (*Larus canus*)

Kokmeeuw (*Larus ridibundus*)

Dwergmeeuw (*Larus minutus*)

tabel 10.

POST	uur	STORMMEEUW			KOKMEEUW			DWERCNIEUW		
	index	n.	n.-corr.	%Z.	n.	n.-corr.	%Z.	n.	n.-corr.	%Z.
MpN.	1	6921	6921	36%	822	822	53%	836	836	91%
Hbz.	.77	6092	7911	52%	2402	3119	74%	662	860	87%
Schev.	.49	niet geteld			niet geteld			225	459	99%
N'wijk	.25	niet geteld			niet geteld			84	336	98%

Op de posten Schev. en N'wijk zijn, zoals uit tabel 10. valt op te maken, zowel de Kok- als de Stormmeeuw niet, of althans niet regelmatig, geteld.

MpN. zowel als Hbz. registreren de Stormmeeuw als bijzonder talrijk en op beide posten gaat het om rondzwervende vogels zonder speciale voorkeursrichting. Een opvallend verschil komt aan het licht bij de leeftijdsverhouding:

Hbz.: 13% onv. , MpN.: 40% onv.

Wat betreft presentie valt weinig verschil te bespeuren en ook de uiteindelijke totalen vallen binnen de zelfde orde van grootte.

De Kokmeeuw bleek aan de Hbz. daarentegen belangrijk talrijker, met name in de maand november. Op beide posten is er sprake van een, deels weinig overtuigende, Zuid-trek binnen de periodes. De Kokmeeuw blijkt voor MpN. een minder talrijke maar vooral onregelmatiger verschijnen, de meeuwensoort. In hoeverre de tamelijk wilde weersomstandigheden hier debet aan zijn is niet duidelijk. Ook bij deze soort valt een duidelijk verschil in leeftijdsverhouding op te merken:

Hbz.: 5% onv. , MpN.: 30% onv.

De Dwergmeeuw werd dan weer wel op alle posten bijgehouden en voor deze soort werd unaniem zuidwaardse trek geconstateerd (in vrij klein aantal binnen de periodes). Het lijkt er stork op dat deze soort in een breed front langs de Nederlandse kust trekt waarbij de 'holling' in de Hollandse kust voor een vrij belangrijk deel wordt afgesneden. Leeftijdsverhoudingen:

MpN. : 91% adult
Hbz. : 91% adult
Schev.: 84% adult
N'wijk: 79% adult

3.6. STERNS

Grote Stern (*Sterna sandvicensis*)

Noordse Stern (*S. paradisaea*) en Visdiefje (*S. hirundo*)

tabel 11.

POST	uur index	GROTE STERN			'NOORDSE/DIEF'			VVD- NS gedet.		
		n.	n. corr.	%	n.	n. corr.	%	%	%	%
MpN.	1	8	8	88%	65	65	50%	100%	0%	60%
Ebz.	.77	40	52	100%	26	34	69%	100%	0%	11%
Shev.	.49	15	31	87%	38	78	97%	82%	18%	58%
N'wijk	.25	5	20	80%	8	32	100%	-	-	0%

Dat de maanden oktober en november niet de beste zijn voor sterntrek blijkt wel uit bovenstaande tabel. Toch enkele opmerkingen:

Maar verhoudingen meer Grote Sterns vlak onder de kust dan verder op zee (althans ter hoogte van MpN.), alle posten uitsluitend in de oktobermaand.

Koordoer/dieven passage ook verder uit de kust dus waarschijnlijk een iets breder trekfront (?) en een opvallende overeenstemming wat betreft soortdeterminatie (vrijwel alles Visdiefje).

3.7. ALKACHTIGEN

Alk (*Alca torda*) en Zeekoet (*Uria aalge*)

tabel 12.

POST	aantal exx.	index aantal v. uren	gecorr. aantal	(uur-) presentie	uur- gemidd.	naar Ter 2. Plaats
MpN.	1,021	1	1,021	73%	5,8	76% 4%
Hbz.	211	.77	274	40%	1,6	35% 7%
Shev.	50	.49	102	16%	0,6	96% 2%
N'wijk	27	.25	108	23%	0,6	89% 11%

In tabel 12. zijn naast de Alk en Zeekoet ook de andere alkachtige soorten opgenomen (zie tabel 13.).Aangezien deze slechts 0,9% van het totaal uitmaken is dit van geen invloed.

Hoewel een groter aanbod wat betreft alk/zeekoeten wel werd verwacht op de Meetpost raakten de betreffende waarnemers toch wel wat onder de indruk van de uiteindelijke aantallen,vooral in de maand november.Met een presentie van \pm 75% valt de MpN. toch wel erg op in bovenstaand lijstje.Verreweg de grootste hoeveelheden passeerden in periode IV (eind november) met een hoogste dagtotaal van 214 exx. in 8 uur op 22 november.De spreiding over de dag was steeds weer opvallend (geen doorkomstpieken in de ochtend of avond).Regelmatig werden groepen opgemerkt tot max. 17 exx. groot.Al met al lijkt het er sterk op dat een vooruitgeschoven post als de MpN. gauw een factor 4 of 5 meer aan alkachtigen registreert dan een willekeurige kustpost.(Aantallen als deze werden aan de kust in feite alleen in het opmerkelijke najaar van 1975 (zie van Dijk 1976)gezien,daar komt bij dat er in dit toch al tamelijk unieke geval vrij zeker sprake was van een correctievlucht i.t.t. de 'MpN.-alkachtigen'.)

De aantallen die op de Zuid-Hollandse posten werden genoteerd zijn naar verhouding laag maar dit verschijnsel is al veel langer bekend (zie half-jaarsverslagen,van Dijk '74-'78.).

Opvallend is verder dat alleen aan de Hbz. het merendeel van de alkachtigen in noordelijke richting vliegt.

Op alle posten is steeds uiterst voorzichtig gedetermineerd.Op de Meetpost waarschijnlijk iets té voorzichtig (10%).Het is alle MpN.-waarnemers opgevallen dat het in vrijwel alle gevallen ging om de Zeekoet (Uria aalge) en dan erg vaak om de britse'-albionis'.

tabel 13.

SOORT	MpN.	Hbz.	Shev.	N'wijk	TOT.
"alk/zeekoet"	905	205	44	26	1.179
Alk	12	-	2	-	14
Zeekoet	95	4	3	1	103
Papegaaiduiker	2	2	-	-	4
Kleine Alk	7	-	-	-	7
Zwarte Zeekoet	-	-	1	-	1
TOTAAL	1.021	211	50	27	1.309

4.NAWOORD.

Alle specif. zeevogels die in hoofdstuk 3. niet zijn behandeld zijn in een zo onbelangrijk aantal gezien dat ze evenals de'overige vogelsoorten' slechts worden gesommeerd in bijlage 2. De stormvogeltjes zijn opgenomen omdat deze in de maand september wél regelmatig aan de kust werden gezien.Bijlage 1. is vooral opgenomen om direkte vergelijking met de weersomstandigheden te kunnen trekken;binnen dit verslag zijn vrijwel geen verbanden gelegd.

Amsterdam 1979

C.J.Camphuysen
postbus 53153
Amsterdam

5. REFERENTIES.

5.1. 'Muidige gegevens'

Dijk, J. van 1974 t/m 1978

Halfjaarverslagen Club van Zeetrekwaarnemers:

"Verslag van de trek over zee gedurende de eerste/tweede helft van 197..."

5.2. Diversen.

Camphuysen, C.J. 1978

"Meetpost Noordwijk, najaar 1978" Overzicht van de verzamelde gegevens. Interne publ. dec. 1978

Camphuysen, C.J. in prep.

De trek over zee gedurende de tweede helft van 1978
Gestencilde publ. CvZ. 1979

Meininger, P.L. 1978

Het voorkomen van Duikers (Gaviidae) langs de Nederlandse kust in de periode juli 1972-juni 1976.
Watervogels 3:199-209

Miranda, J.F. de 1978

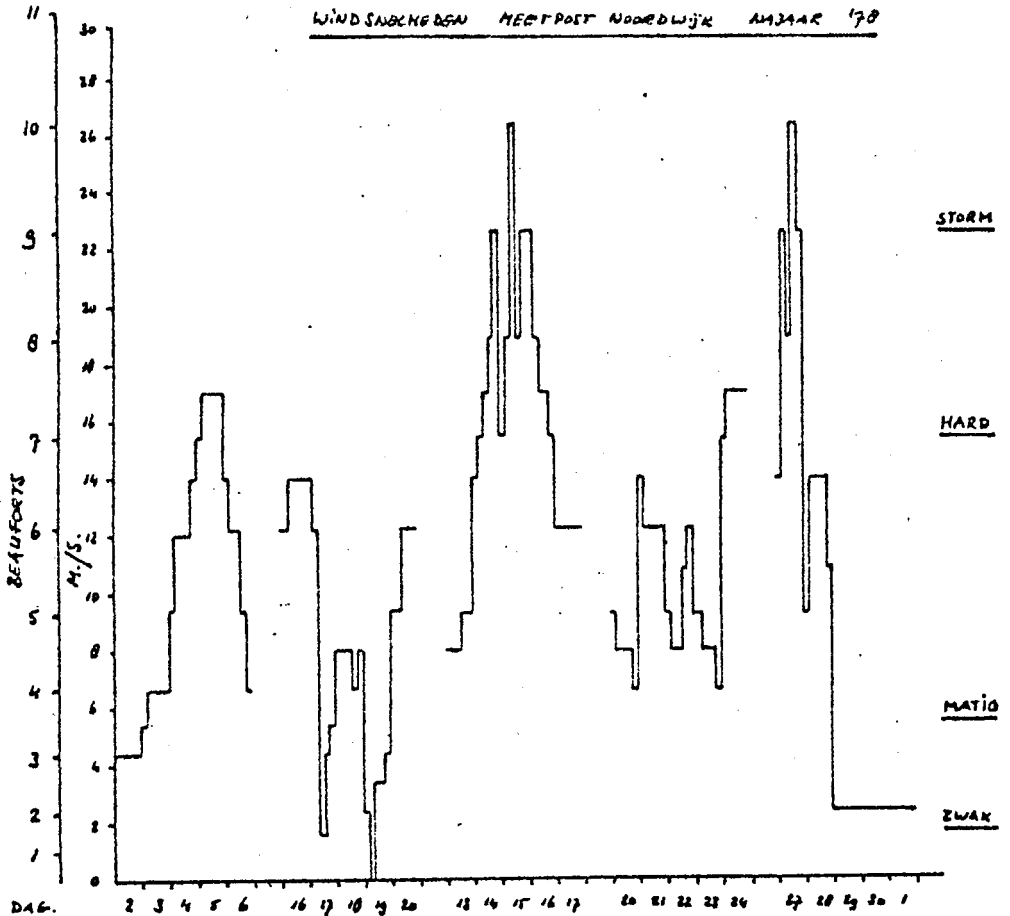
Vergelijkende resultaten naar aanleiding van waarnemingen in april en mei 1978 vanaf Meetpost Noordwijk (voormalig REM-eiland). Med. CvZ. aug. 1978

Miranda, J.F. de 1979

Samenvatting en vergelijkende interpretatie zeetrekgegevens oktober/november 1978 van Meetpost Noordwijk, Hondabossche Zeewering, Scheveningen en Noordwijk.
Interne publ. jan. 1979

Tuck, G. & H. Heinzel 1978

A Field Guide to the Seabirds of Britain and the World.
London

DAG. GRAFIEK 1.

PERIODE.

I.

II.

III.

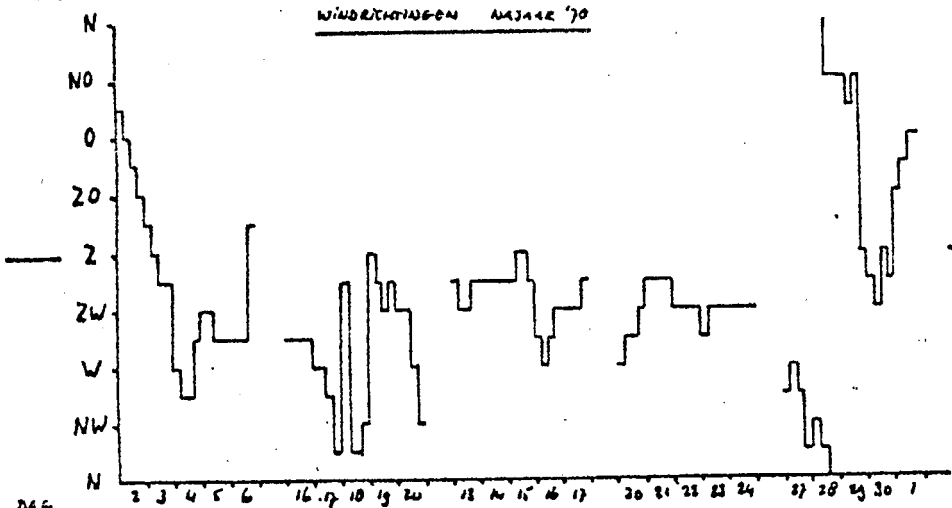
IV.

V.

MAAND.

OKTOBER.

NOVEMBER.

DAG. GRAFIEK 2.

SOORT	I	II	III	IV	V	TOTAAL	specif.
Duiker ongedet.	8	11	23	67	135	244	
Parelduiker	-	6	-	6	4	16	
Roodkeelduiker	1	4	3	7	2	17	
TOTAAL Duiker	9	21	26	80	141	277	
Kleine fuut ongedet.	-	1	-	-	-	1	
Fuut	3	2	-	-	7	12	
Roodhalsfuut	-	1	-	1	-	2	
Geoorde Fuut	-	-	1	-	-	1	
TOTAAL fuut	3	4	1	1	7	16	
Stormvogeltje ongedet.	2	-	-	-	-	2	
Vaal Stormvogeltje	-	-	1	-	-	1	
Noordse Stormvogel	32	18	20	2	9	81	80 LF, 1 IF.
Grauwe Pijlstormvogel	184	15	35	2	18	154	
Noordse "	1	2	3	1	-	7	P.p.puffinus
TOTAAL stormvogel	119	35	59	5	27	245	
Jan van Gent	313	243	221	45	7	829	zie 3.3.
Blauwe Reiger	-	-	-	-	1	1	
Gans ongedet.	-	13	-	-	-	13	
Rotgans	-	22	24	75	120	241	
TOTAAL gans	-	35	24	75	120	254	
Eend ongedet.	-	-	-	1	-	1	
Wilde Eend	-	-	1	-	4	5	28,38
Wintertaling	3	4	3	1	-	11	18,38
Smient	-	-	-	-	25	25	78,128
Pijlstaart	-	3	-	-	-	3	
TOTAAL Zwemeend	3	7	4	1	29	44	
Duikceend ongedet.	9	-	-	-	-	9	
Tafeleend	19	1	-	-	-	20	48,28
Kuifeend	13	1	1	-	-	15	18
Toppereend	-	-	-	-	1	1	18
TOTAAL Duikceend	41	2	1	-	1	45	
IJseend	-	-	-	-	3	3	18,28
Eidereend	32	-	1	-	111	144	208,1068
Zwarte Zeeend	211	458	104	129	455	1357	2088,1508
Grote Zeeend	2	2	-	38	4	46	98,58
TOTAAL	245	460	105	167	573	1550	
Strandloper ongedet.	-	-	-	6	3	9	
Gr.Steltloper ongedet.	-	1	-	-	-	1	
Wulp	1	1	-	-	-	2	
Rosse Grutto	1	-	-	-	-	1	
Kanoetstrandloper	-	-	4	-	-	4	
Bonte Strandloper	-	-	-	4	1	5	
Rosse Franjepoot	-	-	1	-	-	1	waarschijnlijk
TOTAAL Steltloper	2	2	5	10	4	23	
Jager ongedet.	1	2	-	-	-	3	
Grote Jager	1	4	1	5	1	12	
Middelste Jager	9	7	2	8	-	26	
Kleine Jager	60	27	19	9	2	117	
Kleinste Jager	-	1	-	-	-	1	
TOTAAL Jager	71	42	22	22	3	160	
Grote Meeuw ongedet.	-	-	-	1	-	1	
Grote Burgemeester	-	-	1	-	-	1	1 lej.
Grote Mantelmeeuw	961	528	440	763	277	2969	2067 ad., 902 onv.
Kleine Mantelmeeuw	833	219	81	24	-	1157	1007 adint. 7 adgraellsi 143 onv.
TOTAAL Grote Meeuw	1794	747	522	788	277	4128	
Zilvermeeuw	+	+	+	+	+	NIET GETELD.	

SOORT	I	II	III	IV	V	TOTAAL	specif.
Stormmeeuw	2772	523	1693	761	1172	6921	4226 ad. 660 2ej 2035 1ej
Zwartkopmeeuw	1	-	-	-	-	1	1 1ej
Kokmeeuw	497	113	95	20	97	822	553 ad. 234 1e
Dwergmeeuw	432	208	109	42	45	836	760 ad. 12 2ej 64 1ej
Vorkstaartmeeuw	-	-	1	-	-	1	1 1ej
Drieteenmeeuw	2461	2782	3174	2146	562	11125	9979 ad. 9 2ej 1137 1ej
TOTAAL Kleine Meeuw	6163	3626	5072	2969	1876	19706	
Noordse/dief ongedet.	26	-	-	-	-	26	
Visdiefje	37	2	-	-	-	39	
Grote Stern	8	-	-	-	-	8	
Totaal Stern	71	2	-	-	-	73	
Alkachtige ongedet.	-	-	-	1	-	1	
Alk/Zeekoet	24	36	188	514	142	904	
Alk	-	2	2	7	1	12	
Zeekoet	6	4	35	36	14	95	
Papegaaiduiker	-	-	-	2	-	2	
Kleine Alk	-	-	7	-	-	7	
TOTAAL Alkachtige	30	42	232	560	157	1021	

DIVERSEN

SOORT	TOTAAL	SOORT	TOTAAL
Buizerd	1	Tjiftjaf	4
Velduil	6	Goudhaantje	3
Houtduif	2	Gekraagde Roodstaart	4
Molenduif	1	Zwarte Roodstaart	1
Postduif	6	Roodborst	9
Zangvogel ongedet.	104	Lijster ongedet.	1
Strandleeuwerik	1	Merel	10
Veldleeuwerik	627	Kramsvogel	1
Graspieper	30	Koperwiek	5
Oeverpieper	4	Zanglijster	6
Witte Kwikstaart	7	Winterkoning	3
Gele Kwikstaart	1	Rietgors	1
Grote Gele Kwikstaart	1	Keep	6
Heggemus	1	Vink	166
Zwartkop	13	Spreeuw	2793
Pitis	1	Roek	24

ZEEZOOGDIEREN

SOORT	TOTAAL
Bruinvis ?	1

+++ SLEUTEL VOOR DE TABEL: +++

- = niet waargenomen
- + = aanwezige aantallen niet geteld
- ? = onzeker
- ad. = adult
- 1ej. = eerste jaars-kleed (2ej, 3ej enz.)
- ♂ = mannetje
- ♀ = vrouwtje
- onv. = onvolwassen